

Европейски структурни и инвестиционни фондове

Насоки за държавите членки

относно съставянето на

декларацията за управлението и годишния отчет

Програмен период 2014—2020 г.

ДЕКЛАРАЦИЯ ЗА ОТКАЗ ОТ ОТГОВОРНОСТ: Настоящият документ е изготвен от службите на Комисията. Въз основа на приложимото законодателство на ЕС той осигурява технически насоки за колеги и други органи, участващи в мониторинга, контрола и прилагането на европейските структурни и инвестиционни фондове (с изключение на Европейския земеделски фонд за развитие на селските райони (ЕЗФРСР), за това как да се тълкуват и прилагат правилата на ЕС в тази област. Целта на настоящия документ е службите на Комисията да предоставят обяснения и тълкувания на тези правила с цел да се улесни изпълнението на програмите и да се насърчат добри практики. Настоящите насоки не засягат тълкуванията на Съда и на Общия съд, нито решения на Комисията.

СЪДЪРЖАНИЕ

I. ПРЕДИСТОРИЯ	5
1. Позовавания на регулаторни разпоредби	5
2. Цел на насоките	5
II. НАСОКИ	6
1. Декларация за управление.....	6
1.1 Елементи, попадащи в обхвата на част 1 от декларацията за управлението.....	6
1.1.1 Информацията в отчетите е представена правилно и е пълна и точна в съответствие с член 137, параграф 1 от РОР	6
1.1.2 Разходите, вписани в отчетите, са били използвани по предназначение, както е определено в РОР, и в съответствие с принципа на добро финансово управление	7
1.1.3 СУК, въведена за програмата, дава необходимите гаранции по отношение на законосъобразността и редовността на свързаните с нея операции в съответствие с приложимото право.....	7
1.2 Елементи, попадащи в обхвата на част 2 от декларацията за управлението.....	9
1.2.1 Нередностите, установени в окончателния одитен доклад или контролния доклад по отношение на счетоводната година и докладвани в годишния отчет, приложен към декларацията за управлението, са били подходящо коригирани в отчетите.....	9
1.3 Разходите, които са предмет на текуща оценка за тяхната законосъобразност и редовност, са изключени от отчетите в очакване на заключението от оценката	9
1.4 Данните относно показателите, етапните цели и напредъка на програмата, изисквани съгласно член 125, параграф 2, буква а) от РОР, са надеждни	10
1.5 Ефективни и пропорционални мерки за борба с измамите при отчитане на установените рискове.....	10
1.6 Няма неразкрити случаи, които могат да навредят на репутацията на политиката на сближаване.....	11
2. Годишен отчет	11
2.1 Работа, която УО трябва да извърши за изготвянето на годишния отчет ...	12
2.1.1 Въведение.....	12
2.1.2 Отчет за окончателните одитни доклади	12
2.1.2.1 Процедурни аспекти	12
2.1.2.2 Естество и размер на установените грешки и слабости в системите.....	13
2.1.2.3 Предприети или планирани корективни действия.....	13
2.1.3 Отчет на проверките на управлението	14
2.1.3.1 Естество и размер на установените грешки и слабости в системите.....	15
2.1.3.2 Предприети или планирани корективни действия.....	15
3. Работа, която УО трябва да извърши във връзка с декларацията за управлението.....	16

4. График и планиране	16
ПРИЛОЖЕНИЕ 1 — ОБРАЗЕЦ ЗА ГОДИШНИЯ ОТЧЕТ.....	18
ПРИЛОЖЕНИЕ 2 — ОРИЕНТИРОВЪЧНИ СРОКОВЕ	23

СПИСЪК НА АКРОНИМИТЕ И СЪКРАЩЕНИЯТА

ГДИ	Годишен доклад за изпълнение
ГКД	Годишен контролен доклад
ДРК	Делегиран регламент (ЕС) № 480/2014 на Комисията от 3 март 2014 г.
ЕГТС	Европейска група за териториално сътрудничество (Регламент (ЕС) № 1302/2013 от 17.12.2013 г.)
ЕСИФ	Европейски структурни и инвестиционни фондове. Настоящите насоки се отнасят до всички ЕСИ фондове (ЕФРР, ЕСФ, Кохезионен фонд, ЕФМДР), с изключение на Европейския земеделски фонд за развитие на селските райони (ЕЗФРСР)
ЕТС	Европейско териториално сътрудничество (Регламент (ЕС) № 1299/2013 на Европейския парламент и на Съвета от 17.12.2013 г.)
ОО	Одитен орган
РИК	Регламент за изпълнение (ЕС) 2015/207 на Комисията от 20 януари 2015 г.
РОР	Регламент за общоприложимите разпоредби (Регламент (ЕС) № 1303/2013 на Европейския парламент и на Съвета от 17.12.2013 г.) ¹
СО	Сертифициращ орган
СУК	Система за управление и контрол
УО	Управляващ орган
ССИ	Code Commun d'Identification (референтен номер на всяка програма, даден от Комисията)

¹ <http://eur-lex.europa.eu/legal-content/BG/TXT/HTML/?uri=CELEX:32013R1303&from=EN>

I. ПРЕДИСТОРИЯ

1. Позовавания на регулаторни разпоредби

Регламент	Членове
Регламент (ЕС) № 1303/2013 Регламент за общоприложимите разпоредби <i>(наричан по-долу „РОР“)</i>	Член 125, параграф 4, буква д) от РОР — Функции на управляващия орган — задължение на УО да съставя декларацията за управлението и годишния отчет
Регламент (ЕС) 2015/207 Регламент за изпълнение на Комисията <i>(наричан по-долу „РИК“)</i>	Член 6, параграф 1 и приложение VI (образец на декларацията за управлението)
Регламент (ЕС, Евратом) № 966/2012 на Европейския парламент и на Съвета от 25 октомври 2012 г. относно финансовите правила, приложими за общия бюджет на Съюза, и за отмяна на Регламент (ЕО, Евратом) № 1605/2002 на Съвета, ОВ L 298, 26.10.2012 г., стр. 1 <i>(наричан по-долу „Финансовият регламент“)</i>	Член 59, параграф 5, букви а) и б)

2. Цел на насоките

УО е длъжен да съставя декларацията за управлението и годишния отчет в съответствие с член 59, параграф 5, букви а) и б) от Финансовия регламент и член 125, параграф 4, буква д) от РОР. Тези документи допринасят за засилване на вътрешния контрол на равнището на държавите членки за изпълнението на ЕСИФ и за повишаване на отчетността съгласно системата за споделено управление.

Целта на настоящия документ е да даде практически насоки на държавите членки относно техните задължения във връзка със съставянето на декларацията за управлението и годишния отчет².

² Изискване съгласно член 125, параграф 4, буква д) от РОР и член 23 от ЕТС.

II. НАСОКИ

1. Декларация за управление

Въведение

Образецът на декларацията за управлението е даден в приложение VI към РИК.

Декларацията за управлението се състои от две части:

— самата декларация, която в съответствие с Финансовия регламент съдържа три елемента, свързани с отчетите, използването на разходите, вписани в тези отчети, и законосъобразността и редовността на тези разходи въз основа на гаранциите, дадени от СУК (раздел 1.1 по-долу); и

— потвърждение от УО за ефективното и съобразено с правилата функциониране на СУК по отношение на редица ключови елементи: подходящо коригиране в отчетите на установените нередности, включително при текуща оценка на законосъобразността и редовността на разходите; данни, свързани с показатели, етапни цели и напредък на програмата; ефективни и пропорционални мерки за борба с измамите; липса на неразкрити случаи, които могат да навредят на репутацията на политиката на сближаване (раздел 1.2 по-долу).

Декларацията за управлението трябва да се изготви поотделно за всяка програма и да се отнася за изпълнението на програмата през цялата счетоводна година. Декларацията за управлението следва да е в съответствие с годишния отчет. За програми, финансирани от няколко фонда, при които отчетите следва да се подават на Комисията поотделно за всеки фонд, УО следва да изготви единна декларация за управление.

1.1 Елементи, попадащи в обхвата на част 1 от декларацията за управлението

1.1.1 Информацията в отчетите е представена правилно и е пълна и точна в съответствие с член 137, параграф 1 от POP

УО трябва да създаде система за записване и съхраняване в компютризирана форма на данните за всяка операция, необходими, наред с други цели, за целите на финансовото управление, проверките и одита. Финансовите данни, записани от УО, са основни за изготвянето на годишните отчети от СО. УО е длъжен да гарантира, че на СО се предават надеждни данни за целите на изготвяне на годишните отчети. В рамките на това задължение УО може да потвърди, че информацията в отчетите е представена правилно и е пълна и точна.

Главната отговорност за изготвяне на годишните отчети и сертифициране на тяхната пълнота, точност и достоверност е възложена на СО.

1.1.2 Разходите, вписани в отчетите, са били използвани по предназначение, както е определено в РОР, и в съответствие с принципа на добро финансово управление

Разходите, вписани в отчетите, се считат за използвани по предназначение и в съответствие с принципа на добро финансово управление, когато в съответствие с интервенционната логика на програмата допринасят за постигането на конкретни цели и резултати, определени на равнището на приоритетните оси, по които са подбрани съответните операции.

За да може да даде такова потвърждение, УО трябва посредством функциите на СУК да се е убедил най-малко в следното:

- че одобрените критерии за избор са свързани с **интервенционната логика** на всеки от приоритетите и са предназначени за избор на операциите, които ще дадат **крайни продукти и резултати**, съответстващи на целите на приоритетната ос и съответните показатели, както и на рамката на изпълнението;
- че операциите, за които разходите са вписани в отчетите, са били ефективно подбрани в съответствие с **одобрените критерии за избор**; и
- за разходи, свързани с **финансови инструменти** — че последните се основават освен това на предварителна оценка, която е установила доказателства за пазарна неефективност или неоптимални инвестиционни ситуации.

За ЕТС важат същите принципи. Един от елементите, който заслужава особено внимание за ЕТС въз основа и на опита от програмния период 2007—2013 г., е определянето и прилагането на подходящи и ясни условия за избора на операциите с цел да се гарантира, че се съфинансират само действително съвместни операции.

1.1.3 СУК, въведена за програмата, дава необходимите гаранции по отношение на законосъобразността и редовността на свързаните с нея операции в съответствие с приложимото право

УО е в състояние да заключи, че въведената за програмата СУК дава необходимите гаранции по отношение на законосъобразността и редовността на свързаните с нея операции в съответствие с приложимото право, когато:

а) основните изисквания на СУК, изложени в приложение IV към ДРК, са оценени като съответстващи на условията през счетоводната година. Съответствието с тези основни изисквания е гаранция за законосъобразността и редовността на свързаните с тях операции и за реалния характер на операциите, включени в програмите, подпомагани от ЕСИФ; и

б) в случаите, когато са установени несъответствия, УО е взел под внимание резултатите и препоръките на ОО и, когато е уместно, на одиторите на ЕС във връзка с програмата.

По-конкретно, УО се е убедил най-малко в следното:

- че е налице надеждна компютризирана система за събиране, записване и съхранение на данни за всяка операция съгласно изискванията в приложение III към ДРК, в това число данни, свързани с напредъка на програмата за постигането на нейните цели, финансови данни и данни относно показателите и етапните цели, както е предвидено

в член 125, параграф 2, буква а) от РОР. Когато операцията се подпомага от ЕСФ, следва да се включат данни за отделните участници и разбивка на данните за показателите по пол, когато това се изисква от ЕСФ;

- че при избора на операциите специално внимание е било обърнато на следните аспекти:
 - че **обхватът на интервенцията** е в рамките на видовете дейности, които могат да бъдат съфинансирани от ЕСИФ;
 - че **географското местоположение** на операциите е в рамките на районите, които са допустими за конкретния вид програма или дейност;
 - че **видовете бенефициери** са допустими (само определени предприятия, органи или икономически субекти са допустими за подпомагане по дадените мерки);
 - че **операциите са дълготрайни** и че инвестициите се запазват за сроковете, определени в член 71 от РОР;
- че преди разходите да бъдат декларирани пред СО и преди да бъдат изготвени отчетите, са извършени адекватни проверки на управлението от службите на УО или от междинни звена, действащи под негов надзор. Проверките включват както административни проверки по отношение на всяко заявление за възстановяване на разходите от бенефициерите (когато е обосновано, те могат да се извършат на извадка от операциите), така и проверки на място на операциите, при които е потвърдено съществуването на достатъчна одитна следа (срв. *Насоки на Комисията за управлението, EGESIF_14-0012*);
- че са въведени ефективни и пропорционални мерки за борба с измамите, които са взети под внимание при сертифициране на разходите в отчетите;
- че са взети подходящи мерки във връзка с констатациите и препоръките на СО;
- че са взети подходящи мерки във връзка с констатациите и препоръките на националните и европейските одитни структури.

Същите принципи се прилагат и за програмите на ЕТС, но те изискват по-добра координация с оглед на въведените системи, които обикновено са сложни, и различните субекти. Ролята на съвместния секретариат, функциите на контролори съгласно член 23, параграф 4 от ЕТС и писмените споразумения, които следва да се сключат между тях и УО, съставляват основните елементи на СУК за програмите на ЕТС.

Поради това УО следва да обоснове своята декларация, че СУК, въведена за програмата на ЕТС, дава необходимите гаранции за законосъобразността и редовността на основните операции, както и че преценката на УО относно координираната дейност на посочените звена и органи е в съответствие с приложимото законодателство.

1.2 Елементи, попадащи в обхвата на част 2 от декларацията за управлението

1.2.1 Нередностите, установени в окончателния одитен доклад или контролният доклад по отношение на счетоводната година и докладвани в годишния отчет, приложен към декларацията за управлението, са били подходящо коригирани в отчетите

За тази цел УО следва да е убеден, че са били предприети подходящи последващи действия по нередностите преди предаването на отчетите на Комисията във връзка с резултатите от собствените му проверки на управлението и с окончателните резултати от одита на националните или европейските одитиращи структури.

Подходящи последващи действия означава, че съответните неправомерни суми са били ефективно приспаднати чрез оттегляне от следващото междинно плащане в рамките на счетоводната година или чрез приспадане от отчетите, като в този случай съответната информация се предоставя в равнието на разходите, включено в допълнение 8 от приложение VII към Регламент за изпълнение (ЕС) № 1011/2014 на Комисията.

В трите указания относно отчетите³ се предоставят допълнителна помощ и препоръки към националните органи в това отношение.

В случай на недостатъци в СУК, за които последващите действия все още са продължавали към момента на подписване на декларацията за управлението, УО посочва в този раздел необходимите текущи коригиращи действия (в образа на декларацията е предвиден свободен текст).

1.3 Разходите, които са предмет на текуща оценка за тяхната законосъобразност и редовност, са изключени от отчетите в очакване на заключението от оценката

В член 137, параграф 2 от POP се определя, че когато държава членка изключи от отчетите си разходи, включени преди това в заявление за междинно плащане за счетоводната година, поради текуща оценка на законосъобразността и редовността на тези разходи, цялата сума на тези разходи или част от тях, която е преценена впоследствие като законосъобразна и редовна, може да бъде включена в заявление за междинно плащане за следващи счетоводни години.

СО следва да декларира в отчетите само разходи, за които е установено, че са в съответствие с приложимото законодателство, т.е. че са законосъобразни и редовни. Тази разпоредба предоставя следователно основание за изключване на разходите от отчетите, в случай че са възникнали съмнения относно тяхната законосъобразност и редовност след декларирането им в предходно искане за междинно плащане. Такива съмнения е възможно да са възникнали при проверки, извършени от УО и СО, или при одити от ОО или от одитори на ЕС, за които няма още окончателни резултати (в очакване например на допълнителни проверки или на приключване на дискуссионната процедура).

³ Сръ. *Насоки на Комисията относно подготовката, проверката и приемането на отчетите EGESIF 15_0018, Указания на Комисията относно оттеглените суми, възстановените суми, подлежащите на възстановяване суми и считаните за невъзстановими суми EGESIF 15_0017 и Насоки на Комисията относно одитите на отчетите EGESIF 15_0019.*

Ако УО има съмнения относно законосъобразността и редовността на разходите след извършените от него проверки на управлението, той не следва да декларира в самото начало тези разходи пред СО, докато не е стигнал до заключение относно законосъобразността и редовността на съответните разходи. Такива съмнения във връзка със законосъобразността и редовността на разходите могат да възникнат и поради проверки на управлението, извършени след включване на съответните разходи в искане за плащане (например в резултат на проверки на място или на допълнителни проверки на системни проблеми), допълнителни проверки от СО или предварителни резултати или проект за резултати от одита, които са в дискусийна процедура към момента на изготвяне на отчетите. В този случай се препоръчва СО, по искане на УО или вследствие на собствените си задължения, да изключи съответните разходи от отчетите по отношение на конкретна счетоводна година, докато не бъде завършена цялата работа по проверките и в очакване на заключение от оценката. УО и ОО се уведомяват за такова изключване чрез забележка в таблицата за равнение на разходите в отчетите (вж. допълнението по-горе и *Насоките на Комисията относно подготовката, проверката и приемането на отчетите EGESIF 15_0018*). Ако след подаването на отчетите за счетоводната година се установи, че временно изключените разходи са допустими, те могат да бъдат включени в следващо заявление за междинно плащане от следващата счетоводна година в съответствие с член 137, параграф 2 от POP.

1.4 Данните относно показателите, етапните цели и напредъка на програмата, изисквани съгласно член 125, параграф 2, буква а) от POP, са надеждни

УО е в състояние да потвърди надеждността на данните относно показателите, етапните цели и напредъка на програмата (общи и специфични за програмата показатели, както и финансовите данни, свързани с програмата), когато има въведена ефективна компютризирана система за събиране, записване и съхранение на данни за всяка операция, както е посочено в раздел 1.1.3 по-горе. УО се е убедил, че установените процедури, съобразени с международно признатите ИТ стандарти⁴, функционират ефективно като гаранция за сигурността на системата.

Освен това при извършване на своите процедури, инструкции и проверки УО се е уверил, че за всяка операция на съответното равнище на управление се съхраняват подробни счетоводни и удостоверителни документи, с което се осигурява подкрепяща одитна следа. И накрая, УО е взел предвид и резултатите от одитите, извършени от ОО или структурите на ЕС относно надеждността на данните за показателите и етапните цели в съответствие с член 125, параграф 2, буква а) от POP.

1.5 Ефективни и пропорционални мерки за борба с измамите при отчитане на установените рискове

В член 125, параграф 4, буква в) от POP се определя, че УО създава ефективни и пропорционални мерки за борба с измамите при отчитане на установените рискове. В

⁴ В допълнение на рамката на COBIT (Цели на контрола за информационните и свързаните с тях технологии), международно признатите стандарти за информационна сигурност включват, но не се ограничават със стандарта ISO/IEC 27001 („Информационни технологии — Техники, свързани със сигурността — Системи за управление на информационната сигурност — Изисквания“) и ISO/IEC 27002 („Информационни технологии — Техники, свързани със сигурността — Кодекс на практиките за контрол на информационната сигурност“), последна версия от 2013 г. ОО може да вземе под внимание и всякакви други национални стандарти в тази област.

Насоките на Комисията относно оценките на риска от измами и ефективни и пропорционални мерки за борба с измамите (EGESIF 14-0021-00 от 16.6.2014 г.) са предоставени помощ и препоръки за УО в това отношение.

УО е в състояние да предостави необходимата информация, когато е въвел мерки за борба с измамите, които са пропорционални на установените рискове и съобразени със специфичните ситуации, свързани с изпълнение на ЕСИФ в конкретна програма и конкретен регион. Препоръчва се УО да потвърди съществуването на ефективни и пропорционални мерки за борба с измамите, като поддържа актуална информация относно броя на разгледаните случаи на подозрения за измами и установени измами и извършва анализ на начините на действие при тези случаи, както и на липсата на контрол, направила възможни установените случаи.

1.6 Няма неразкрити случаи, които могат да навредят на репутацията на политиката на сближаване

За да потвърди това, УО следва да е убеден, че не са му известни неразкрити случаи, свързани с изпълнението на оперативната програма, които могат да навредят на репутацията на политиката на сближаване. За тази цел УО следва да е оповестил и споделил цялата съответна информация, с която разполага, с органите, които отговарят за програмата, националните служби, компетентни за разследванията за измама, службите на Комисията, отговарящи за ЕСИ фонда и, когато е уместно, с OLAF. Това включва информация, свързана с установените в СУК слабости, с нередностите или подозренията за измама или корупция.

2. Годишен отчет

УО изготвя годишен отчет за окончателните одитни доклади и за осъществения контрол, включително анализ на естеството и размера на установените грешки и слабости в системите, както и коригиращите действия, които са предприети или планирани. За този годишен отчет няма образец в законодателството на ЕС. За насърчаване на съгласуван подход в приложение 1 е включен препоръчителен, необвързващ образец.

Годишният отчет следва да предостави обща и синтетична картина на резултатите от проверките на управлението, контрола и окончателните одити, извършени във връзка с декларираните разходи през отчетната година и вписани в отчетите. Той е един от основните елементи, върху които се изгражда декларацията за управлението, и допълва информацията, включена в счетоводните отчети и ГКД.

С цел да се избегнат административни тежести и припокривания, Комисията препоръчва в годишния отчет да не се повтаря информацията, която вече е налична в ГКД и подлежи на предаване от ОО. Вместо това като оптимален вариант в годишния отчет следва да се приемат препратки към конкретни раздели на ГКД. Съответните раздели от ГКД се считат следователно като част от годишния отчет за окончателните одитни доклади, изискван в съответствие с Финансовия регламент.

За изготвянето на годишния отчет се очаква въведените процедури да осигурят:

- a. събирането на окончателните резултати от всички одити и контрола, извършени от съответните органи за всяка от програмите, включително проверките на управлението, извършени от УО или от негово име от междинни звена, и одитите, извършени от ОО или под негов контрол;

- б. анализ на естеството и размера на установените грешки и слабости в системите и последващите действия за отстраняване на тези недостатъци (предприети или планирани коригиращи действия);
- в. изпълнение на превантивни и коригиращи мерки в случай на установяване на системни грешки.

2.1 Работа, която УО трябва да извърши за изготвянето на годишния отчет

2.1.1 Въведение

УО следва да включи всички съответни данни относно извършените проверки на управлението и произтичащия от тях анализ в самия годишен отчет, да възложи отговорността за събиране на информацията на различни структури или по отношение на одитите да даде препратки към ГКД, ако счете за уместно.

Списъкът с проведените мерки за контрол следва да се състави от УО въз основа на административните проверки и проверките на място, извършени от него или от което и да е междинно звено, на което е възложил изпълнението на такива мерки под надзора на УО.

За програмите на ЕТС всяка участваща държава членка или трета държава може да реши да определи орган или лице, което да извърши такива проверки по отношение на бенефициерите на нейна територията („контрольори“). В този случай УО трябва да е убеден, че разходите, декларирани от всеки бенефициер, участващ в дадена операция, са били проверени от определения контролор и че резултатите от проверките са докладвани в годишния отчет.

2.1.2 Отчет за окончателните одитни доклади

Дублирането на информация, отнасяща се до окончателните одитни доклади, следва да се избягва, тъй като тази информация вече е включена в ГКД, изготвен от ОО.

2.1.2.1 Процедурни аспекти

Ако УО предпочете да включи всички относими данни в самия годишен отчет, отчетът на окончателните одитни доклади следва да се изготви от УО въз основа на информацията, получена от ОО. Ето защо е важно ОО да предостави своевременно на УО всички окончателни одитни доклади (доклади за одитите на системи, доклади за одитите на операции, доклад за одита на счетоводните отчети).

В случай че задачата за събиране на информацията, отнасяща се до отчета на окончателните одитни доклади, е възложена на различни органи (УО, ОО, оправомощени одитни структури), трябва да има договорености между тези органи за осигуряване на добра координация и надеждна информационна система за събирането на данни. Ако има обща база данни, ОО и, когато е приложимо, оправомощените одитни структури следва да кодират данните, свързани с окончателните одитни доклади, директно в общата база данни за целите както на годишния отчет на УО, така и на ГКД.

Ако УО реши да не повтаря информацията, предоставена вече от ОО в ГКД, той следва да включи в годишния отчет подходящи препратки към съответните раздели от ГКД (вж. образеца на годишния отчет в приложение 1).

2.1.2.2 Естество и размер на установените грешки и слабости в системите

Отчетът на окончателните одитни доклади, готови след дискуссионната процедура с организацията, обект на одита, следва да включва също анализ на естеството и размера на установените грешки и слабости в системите, включително установяване на проблеми в системата.

Този анализ се предоставя от ОО в раздели 4, 5 и 6 от ГКД. В него са включени следните елементи, препратки към които може да се посочат в годишния отчет:

— При одити на системите анализът следва да е насочен към ключовите елементи на системите и да е съобразен с минималните изисквания на приложимата правна рамка (таблица 10.1 от приложение IX към РИК и таблица 1 от приложение IV към ДРК). Допълнителни указания са включени в *Насоките на Комисията относно общата методика за оценка на системите за управление и контрол (EGESIF_14-0010—final от 18.12.2014 г.)*.

— При одити на операциите анализът следва да включва сумата на неправомерните разходи в случайната извадка, общия процент на грешките, общия остатъчен процент на грешките, сумата на други разходи, одитирани извън случайната извадка, и корекциите, въведени в резултат на общия процент на грешките (таблица 10.2 от приложение IX към РИК). В анализа следва да се посочи и дали евентуалната нередовност е от системно, или от необичайно естество.

— При одити на счетоводните отчети в анализа на грешките следва да се посочи дали установените изключения се отнасят до правилното представяне, пълнотата или точността на отчетите и да се включат данни за финансовите корекции, нанесени и отразени в счетоводните отчети.

2.1.2.3 Предприети или планирани корективни действия

УО следва да опише в годишния отчет предприетите или планираните корективни действия, като вземе предвид дали за установените евентуално проблеми се счита, че са от системно естество. В тези случаи УО обяснява в годишния отчет как количественото определяне на неправомерните разходи е разширено за цялата съвкупност, засегната от установените проблеми.

УО описва кои корективни мерки за подобряване на функционирането на системите за управление и контрол са одобрени и предприети, така че да се даде възможност за избягване на повторението на установените слаби страни на системите. Когато такива мерки предстои все още да бъдат изпълнени, УО описва одобрените корективни мерки и графика за тяхното изпълнение. Това описание допълва информацията, отчетена в съответния раздел на декларацията за управлението (срв. раздел 1.2.1 по-горе). УО посочва освен това финансовите корекции, въведени в разходите, сертифицирани пред Комисията, и съответните изменения в исканията и отчетите за междинните плащания в резултат на нередности, установени при одитите на операции.

Освен това УО може, въз основа на информацията, предоставена от СО, да посочи корективните мерки, предприети като последващи действия по констатациите от одитите, свързани със счетоводните отчети, и как това е довело до необходимите счетоводни корекции преди предаването на отчетите на Комисията.

И накрая, УО следва да предостави сумарни числени данни по приоритетни оси за размера на корекциите в счетоводните отчети в резултат на нередности, установени и направени преди и след подаване на окончателното искане за междинно плащане. Посочването на направените корекции след подаването на окончателното искане за междинно плащане ще осигури начин за препратки към таблицата за равнение на разходите — допълнение 8 от приложение VII към Регламент за изпълнение (ЕС) № 1011/2014 на Комисията.

2.1.3 Отчет на проверките на управлението

УО следва да включи в годишния отчет обобщена информация за всички извършени административни проверки и проверки на място, както и оценка на техните резултати и въздействието им върху СУК и законосъобразността и редовността на разходите, вписани във всички счетоводни отчети. В насоките относно проверките на управлението (EGESIF 14-0012) са дадени подробни указания в това отношение.

Отчетът за административния контрол по документи на декларираните разходи следва да включва описание на методологията, използвана от УО през годината, и потвърждение дали административният контрол или част от него са били възложени на междинни звена. В този случай годишният отчет може да съдържа описание на надзорните процедури, въведени през счетоводната година, чрез които УО да се убеди в адекватността и съответствието с правилата на работата по проверките, извършена от междинните звена.

В методологията следва да се посочи дали административните проверки са обхванали 100 % от елементите на разходите, включени във всяко от заявленията за възстановяване, или са извършени на базата на извадка. В последния случай следва да се разяснят методологията и критериите на риска, използвани за подбора на извадката (напр. по вид на бенефициерите, категория на разходите, стойност на отделните елементи, предишен опит).

В отчета на проверките на място следва да се включат броят на проверките на разходите, декларирани през счетоводната година, и описание на методологията, използвана от УО, включително критериите за подбор на операциите, подлежащи на такива проверки на място, и дали основната цел е била потвърждение или допълване на резултатите от административните проверки. Описанието на методологията, използвана при проверките на място, ще добави освен това стойност към годишния отчет, ако в него се посочат и основните аспекти, проверени на място, и по-специално онези от тях, които или не могат да бъдат проверени чрез проверки по документи, или това е много трудно (напр. потвърждение на истинността на счетоводните вписвания в официалните отчети на бенефициера, проверка на реалния характер на операцията, осъществения напредък, спазването на правилата на Съюза относно публичността, предоставянето на продукта или услугата при пълно спазване на условията и процедурите на договорните споразумения).

В случай че Комисията е поискала описание на функциите и процедурите, свързани с УО, в съответствие с член 124, параграф 3 от POP, достатъчно е позоваване на съответния раздел от описанието, където е описана методологията.

Когато същата методология или същите критерии се използват през последователни години за административните проверки по документи или за проверките на място, УО може да се позове на описанието, дадено в предходните годишни отчети. Всяко изменение на методологията трябва обаче да бъде оповестено.

За програмите на ЕТС, когато се събира информацията относно цялата дейност, извършена във връзка с програмата, УО трябва да се убеди, че разходите на всеки от бенефициерите, участващи в дадена операция, са били проверени от контролор, определен във всяка държава членка или трета държава.

2.1.3.1 Естество и размер на установените грешки и слабости в системите

УО е длъжен да включи в годишния си отчет описание на основните резултати от административните проверки и проверките на място, включително списък на основните видове установени грешки. УО следва да посочи дали грешките са свързани с правилата за допустимост, непостигнатите цели на проекта, одитната следа, нарушенията на правилата за възлагане на обществени поръчки, правилата за опазване на околната среда, разпоредбите за финансовите инструменти, приходните операции, надеждността на данните или показателите, мерките за информиране и публичност, опциите за опростени разходи, продължителността на операциите, равните възможности, доброто финансово управление или с други фактори.

В раздела от годишния отчет следва да се посочи също така дали грешките, установени по време на административните проверки или проверките на място, са със системен характер или са свързани със задачи, възложени от УО на някое междинно звено.

2.1.3.2 Предприети или планирани корективни действия

УО извършва оценка на грешките, установени в течение на годината. УО посочва до какви заключения е стигнал въз основа на тези проверки и контрола на управлението, както и корективните мерки, които е предприел за подобряване на функционирането на СУК или на отделните операции, в това число инструкции, насоки и обучение, планирани или предоставени на бенефициери и кандидати с цел предотвратяване на повтарянето на същите грешки при бъдещи операции.

Ако УО стигне до заключението, че установените грешки са от системен характер, органът се приканва да посочи в годишния отчет кои корективни мерки са били взети за подобряване на функционирането на СУК и избягване на повторението на установените системни слабости.

Когато установените грешки се дължат на задачи, възложени на междинно звено, УО се приканва да посочи мерките, които е поискал от междинното звено, за подобряване на своите административни проверки и проверки на място. Освен това, ако е необходимо, УО може да опише как е преразгледал своите процедури за надзор на задачите, възложени на междинното звено (напр. чрез повторни административни проверки или проверки на място, извършени от междинното звено, ако е необходимо). Ако случаят е такъв, УО може да посочи също така, че е преразгледал и евентуално оттеглил възлагането на задачи, при които са установени повтарящи се слабости, без да се отбелязва подобрене с течение на времето.

Ако административните проверки или проверките на място са довели до изменения в отчетите спрямо разходите, включени в междинните плащания през годината, вследствие на отделни или системни корекции, ще е целесъобразно в годишния отчет да се посочат съответните суми по приоритетни оси. Това ще улесни работата на СО и ОО с оглед да се гарантира, че тези корекции са надлежно отразени в отчетите, които трябва да бъдат предадени на Комисията.

Аналогично на посоченото за отчета на окончателните одитни доклади в раздел 2.1.2.3, УО следва да предостави сумарни числени данни по приоритетни оси за размера на корекциите в счетоводните отчети в резултат на нередности, установени и направени преди и след подаване на окончателното искане за междинно плащане. Посочването на направените корекции след подаване на окончателното искане за междинно плащане ще осигури начин за препратки към таблицата за равнение на разходите — допълнение 8 от приложение VII към Регламент за изпълнение (ЕС) № 1011/2014 на Комисията.

3. Работа, която УО трябва да извърши във връзка с декларацията за управлението

В съответствие с член 59 от Финансовия регламент ОО следва да заяви след одитното си становище дали одитната му дейност поставя под съмнение твърденията на УО в декларацията за управлението.

ОО трябва следователно да съпостави твърденията в декларацията за управлението с резултатите от своята одитна дейност, за да се убеди, че няма отклонение, нито непоследователност.

В случай на отклонения или непоследователности се препоръчва ОО да обсъди констатацията си с УО, за да може последният да предостави допълнителна информация или да внесе изменения в своята декларация за управлението, ако разполага с достатъчно време.

За извършване на одитните функции за програмата на ЕТС следва да отговаря само един ОО с оглед да се гарантират единни стандарти в целия програмен район. Ако няма такава възможност, на група одитори следва да се предостави възможност да помогне на ОО за програмата. В този случай групата одитори, представляваща всяка от държавите членки или от третите държави, участващи в програма за сътрудничество, отговаря за предоставяне на елементите от декларацията за управлението по отношение на своята територия, така че ОО за програмата да бъде в състояние да извърши оценката си.

4. График и планиране

Съгласно член 138 от РОР декларацията за управлението и годишният отчет (заедно със счетоводните отчети, одитното становище и контролния доклад) се предават за всяка от счетоводните години от 2016 г. до 2025 г. включително в срока, определен в член 59, параграф 5 от Финансовия регламент, т.е. 15 февруари следващата година. По обосновано искане от съответната държава членка Комисията може по изключение да удължи крайния срок до 1 март. Този срок се отнася за всички документи, описани по-горе. Задача на държавата членка е да определи процедурите си за вътрешно предаване на документите, така че този срок да бъде спазен на равнище държава членка.

УО следва да предостави на ОО копие на окончателния текст на декларацията си за управлението и годишния отчет за окончателните одитни доклади и на осъществения контрол, включително анализ на естеството и съдържанието на установените грешки и слабости в системите, както и за корективните действия, които са предприети или планирани. За тази цел се препоръчва органите, които отговарят за програмата, да приемат подходящи вътрешни крайни срокове за предаване на документи между органите във връзка с изпълнението на съответните им отговорности. Цялата кореспонденция между държавата членка и Комисията във връзка с информацията,

изисквана съгласно член 59, параграф 5, букви а) и б) от Финансовия регламент, ще се извършва посредством SFC 2014.

В приложение 2 е даден ориентировъчен работен график на органите, които отговарят за програмата, с оглед да могат да предоставят на Комисията описаните по-горе гаранционни документи в установения срок 15 февруари всяка година.

Препоръчва се УО да възложи ясно определени задължения, за да е сигурен, че всички данни, необходими за изготвяне на годишния отчет, ще бъдат получени от неговите служби и от междинните звена, на които са били възложени определени задачи, когато е приложимо. Това следва да включва списък на всички извършени проверки заедно с отчет и преглед на резултатите от тях, включително информация относно основните установени проблеми и предприетите или планираните корективни действия.

Трябва освен това да се установи механизъм с ОО за предоставяне на съответната информация относно окончателните резултати от одита, списък на всички окончателни одитни доклади или препратки към съответните раздели от ГКД.

Счита се за добра административна практика, ако УО направи необходимото цялата информация, необходима за изготвяне на годишния отчет и съставяне на декларацията за управлението, да бъде прегледана на съответното равнище и консолидирана навреме за подписването на декларацията за управлението.

В съответствие с член 83, параграф 1, буква в) от РОР разпоредителят с бюджетни кредити може да прекъсне изтичането на срока за междинно плащане, ако не е представен някой от документите, изисквани по силата на член 59, параграф 5 от Финансовия регламент, т.е., освен други документи, декларацията за управлението или годишният отчет.

Преходни разпоредби за късно приемане на програми или късно определяне на УО

УО съставя декларацията за управлението и годишния отчет въз основа на изпълнението на програмата през счетоводната година, приключила на 30 юни, както е предвидено в образеца на декларацията за управлението, даден в приложение VI от РИК, при условие че този орган е бил определен в съответствие с член 59, параграф 5 от Финансовия регламент.

В случай че програмата е била приета до 30 юни 2015 г. и Комисията е била уведомена за определянето на УО между 1 юли 2015 г. и 15 февруари 2016 г., УО следва да състави декларацията за управлението и годишния отчет въз основа на цялата информация, с която разполага към датата на определянето си и до датата на предаване на счетоводните отчети на Комисията.

От друга страна, в случай че програмата не е била приета до 30 юни 2015 г. или че Комисията не е била уведомена за определянето на УО до 15 февруари 2016 г., държавата членка не е длъжна да предостави на Комисията декларацията за управлението или годишния отчет.

ПРИЛОЖЕНИЕ 1 — ОБРАЗЕЦ ЗА ГОДИШНИЯ ОТЧЕТ

Годишен отчет за окончателните одитни доклади и за осъществения контрол, включително анализ на естеството и размера на установените грешки и слабости в системите, както и коригиращите действия, които са предприети или планирани.

А) Отчет за окончателните одитни доклади, изготвени във връзка със

- одити на СУК, въведена за програмата
- одити на декларираните разходи през счетоводната година, приключила на 30 юни ... (година);
- одити на счетоводните отчети съгласно член 127, параграф 5, буква а) от ПОР и член 59, параграф 5, буква а) от Финансовия регламент.

<u>Вид на одита</u>	<u>Резултати от одитите</u>	<u>Анализ на естеството и размера на установените грешки и слабости</u>	<u>Предприети или планирани корективни мерки</u>
<u>Системни одити</u>	<p><u>Препр. към докладите / описание на обхвата</u></p> <p><u>или</u></p> <p><u>Препратка към ГКД (таблица 10.1 от приложение IX към РИК)</u></p>	<p><u>Препр. към докладите / описание на обхвата</u></p> <p><u>или</u></p> <p><u>Препратка към ГКД (раздели 4.3, 4.4, 4.6 от приложение IX към РИК)</u></p>	<p><u>Препр. към докладите / описание на обхвата</u></p> <p><u>или</u></p> <p><u>Препратка към ГКД (раздели 4.4, 4.5 от приложение IX към РИК)</u></p>
<u>Одити на операциите</u>	<p><u>Препр. към докладите / списък на операциите</u></p> <p><u>или</u></p> <p><u>Препратка към ГКД (таблица 10.2 и раздел 5.13 от приложение IX към РИК)</u></p>	<p><u>Препр. към докладите / списък на операциите</u></p> <p><u>или</u></p> <p><u>Препратка към ГКД (раздели 5.7, 5.10, 5.11 от приложение IX към РИК)</u></p>	<p><u>Препр. към докладите / списък на операциите</u></p> <p><u>или</u></p> <p><u>Препратка към ГКД (раздели 5.8, 5.11, 5.12 от приложение IX към РИК)</u></p>
<u>Одити на отчетите</u>	<p><u>Препр. към докладите / описание на обхвата</u></p> <p><u>или</u></p> <p><u>Препратка към ГКД (раздел 6.3 от</u></p>	<p><u>Препр. към докладите / описание на обхвата</u></p> <p><u>или</u></p>	<p><u>Препр. към докладите / описание на обхвата</u></p> <p><u>или</u></p>

	<u>приложение IX към РИК)</u>	<u>Препратка към ГКД (раздел 6.4 от приложение IX към РИК)</u>	<u>Препратка към ГКД (раздел 6.3 от приложение IX към РИК)</u>
Размер на корекциите в счетоводните отчети в резултат на нередности, установени и направени преди и след подаване на окончателното искане за междинно плащане.			
	Преди подаване на окончателното искане за междинно плащане	След подаване на окончателното искане за междинно плащане (вж. таблица за равнение на разходите — допълнение 8 от приложение VII към Регламент за изпълнение (ЕС) № 1011/2014 на Комисията)	
	<u>Обща сума (EUR)</u>	<u>Обща сума (EUR)</u>	
<u>Приоритетна ос 1</u>			
<u>Приоритетна ос 2</u>			

Б) Отчет на контрола на разходите по отношение на счетоводната година, приключила на 30 юни ... (година): административни проверки в съответствие с член 125, параграф 5, буква а) от POP

Дайте в следващия формуляр кратко описание или резюме на

- приетата методология и подробности относно извършената оценка на риска: проверка на всеки елемент от разходите или въз основа на извадка. В последния случай посочете на каква база е избрана извадката, напр. вид на бенефициера, категория на разходите, стойност на елементите, предишен опит и пр. В случай че Комисията е поискала описание на функциите и процедурите, свързани с управляващия орган в съответствие с член 124, параграф 3 от POP, достатъчно е позоваване на съответния раздел от настоящото описание. Когато методологията бъде изменена, в този раздел от годишния отчет следва да се включи актуализираната информация.
- основните резултати и вид/ове на установените грешки
- Заключениета, направени въз основа на тези проверки и следователно корективните мерки, предприети по отношение напр. на функционирането на СУК, по-специално в случай на установяване на системни нередности, необходимостта от актуализиране на методологията за проверките на управлението и на инструкциите или насоките за бенефициерите и пр.
- Извършени финансови корекции, по приоритетни оси, в резултат на проверки на управлението, извършени по отношение на разходите, подлежащи на вписване в счетоводните отчети

Описание на приетата методология		
<p><u>Основни резултати и вид на установените грешки</u></p> <p><u>(Изберете от списъка, даден в раздел 2.1.3.1)</u></p> <p>Недопустими проекти Непостигнати цели на проекта Недопустими разходи Одитна следа Обществени поръчки Държавна помощ Финансов инструмент Приходни операции Надеждност на данните и показателите Мерки за информирание и публичност Правила за опазване на околната среда Опция за опростени разходи Продължителност на операциите Равнопоставеност на мъжете и жените, равни възможности Недопускане на дискриминация Добро финансово управление [Други] (Да се уточнят)</p>		<p>Направени заключения и предприети или планирани корективни мерки [в зависимост от естеството на нередността, напр. отделна или системна]</p>
Размер на корекциите в счетоводните отчети в резултат на нередности, установени и направени преди и след подаване на окончателното искане за междинно плащане, сумарни суми по приоритетни оси.		
	<p>Преди подаване на окончателното искане за междинно плащане</p> <p><u>Обща сума (EUR)</u></p>	<p>След подаване на окончателното искане за междинно плащане (вж. таблица за равнение на разходите — допълнение 8 от приложение VII към Регламент за изпълнение (ЕС) № 1011/2014 на Комисията)</p> <p><u>Обща сума (EUR)</u></p>
<u>Приоритетна ос 1</u>		
<u>Приоритетна ос 2</u>		

В) Отчет на контрола на разходите по отношение на счетоводната година, приключила на 30 юни ... (година): проверки на място в съответствие с член 125, параграф 5, буква б) от ПОР

Посочете в следващия образец общия брой на извършените проверки на място и дайте кратко описание или резюме на

- използваната методология, целта на проверките (за потвърждение или допълване на резултата от административните проверки); проверените аспекти; и пр. В случай че Комисията е поискала описание на функциите и процедурите, свързани с УО в съответствие с член 124, параграф 3 от ПОР, достатъчно е позоваване на съответния раздел от настоящото описание. Когато методологията бъде изменена, в този раздел от годишния отчет следва да се включи актуализираната информация;
- основните резултати и вида на установените грешки;
- заключенията, направени въз основа на тези проверки, и следователно корективните мерки, предприети по отношение на функционирането на системата за управление и контрол, по-специално ако са установени системни нередности; необходимостта от актуализиране на методологията за проверките на управлението и/или на инструкциите или насоките за бенефициерите и пр.;
- извършените финансови корекции по приоритетни оси в резултат на проверки на място, извършени по отношение на разходите, подлежащи на вписване в счетоводните отчети.

Описание на приетата методология	
<p><u>Основни резултати и вид на установените грешки</u></p> <p><u>(Изберете от списъка, даден в раздел 2.1.3.1.)</u></p> <p>Недопустими проекти Непостигнати цели на проекта Недопустими разходи Одитна следа Обществени поръчки Държавна помощ Финансов инструмент Приходни операции Надеждност на данните и показателите Мерки за информиране и публичност Правила за опазване на околната среда Опция за опростени разходи Продължителност на операциите Равнопоставеност на мъжете и жените, равни възможности Недопускане на дискриминация Добро финансово управление [Други] (Да се уточнят)</p>	<p>Направени заключения и предприети или планирани корективни мерки [в зависимост от естеството на нередността, напр. отделна или системна]</p>

<p>Размер на корекциите в счетоводните отчети в резултат на нередности, установени и направени преди и след подаване на окончателното искане за междинно плащане, сумарни суми по приоритетни оси.</p>		
	<p>Преди подаване на окончателното искане за междинно плащане</p> <p><u>Обща сума (EUR)</u></p>	<p>След подаване на окончателното искане за междинно плащане (вж. таблица за равнение на разходите — допълнение 8 от приложение VII към Регламент за изпълнение (ЕС) № 1011/2014 на Комисията)</p> <p><u>Обща сума (EUR)</u></p>
<u>Приоритетна ос 1</u>		
<u>Приоритетна ос 2</u>		

ПРИЛОЖЕНИЕ 2 — ОРИЕНТИРОВЪЧНИ СРОКОВЕ

